

A photograph of the artist Aj Wej-wej standing in a gallery. He is wearing a dark blue zip-up jacket over a black t-shirt. Behind him are several large, dark, abstract sculptures that resemble stylized human figures or forms, arranged in rows. The lighting is bright, coming from above, creating a high-contrast scene.

Studijní
materiál
k výstavě

Aj Wej-wej
Zákon cesty

17/03/2017—
—07/01/2018

01 **O výstavě Zákon cesty**

02 **Další exponáty na výstavě**

03 **Aj Wej-wej Umělec /
Disident / Aktivista**

04 **Aj Wej-wej Architekt**

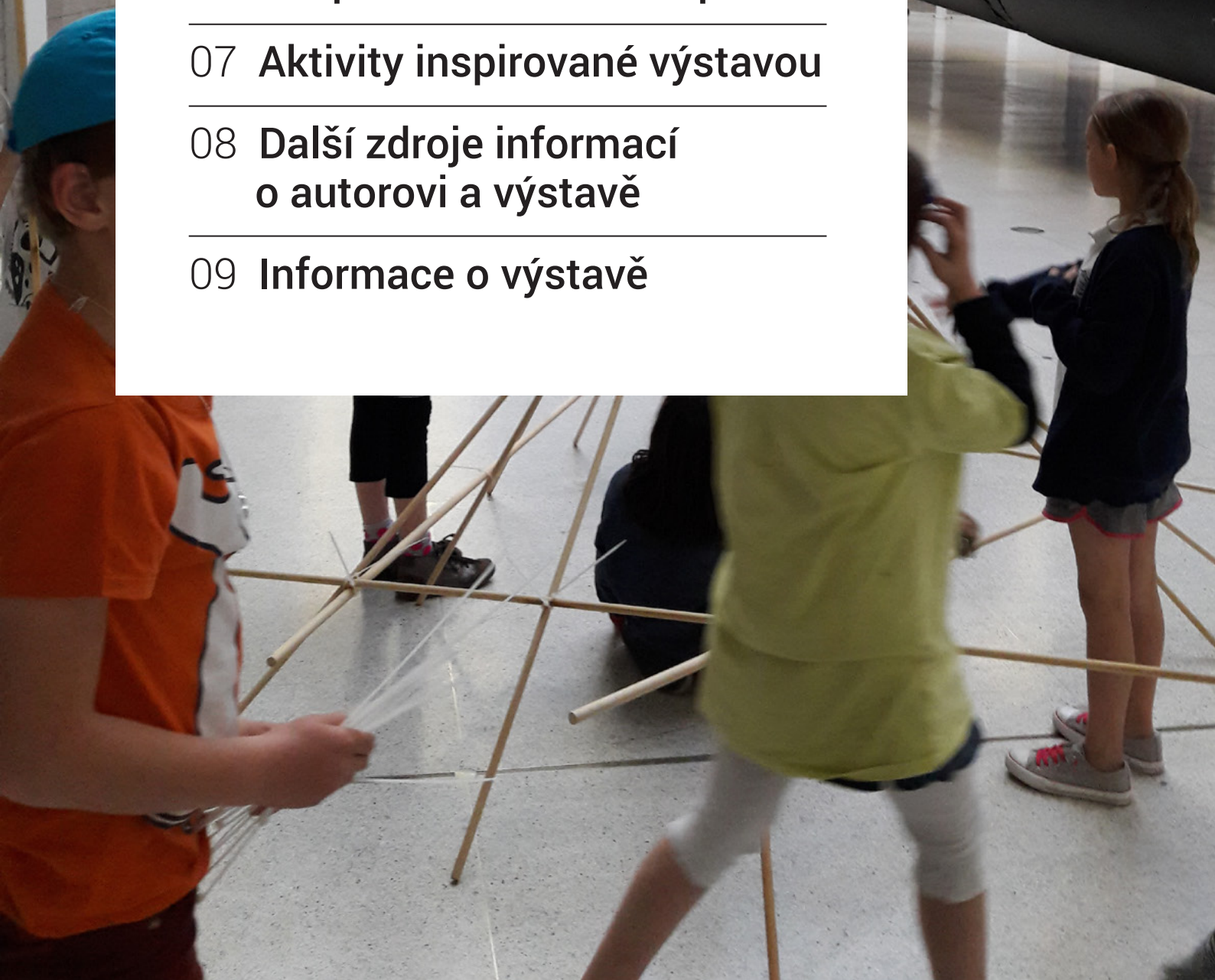
05 **Životopis**

06 **Zákon cesty versus díla
z expozice Veletržního paláce**

07 **Aktivity inspirované výstavou**

08 **Další zdroje informací
o autorovi a výstavě**

09 **Informace o výstavě**

01

0 výstavě Zákon cesty

„Není žádná uprchlická krize, jen krize lidstva...“, říká světově proslulý současný umělec Aj Wej-wej v reakci na současnou humanitární katastrofu a jeho slova nacházejí odezvu v intelektuálním a etickém odkazu nejvýznamnějších myslitelů naší doby. Jsou působivým dokladem naší společné zkušenosti se životem ve světě vykořeněnosti, kde už nejsme

„Není žádná uprchlická krize, jen krize lidstva...
Při současném přístupu k uprchlíkům ztrácíme své základní hodnoty.“

Aj Wej-wej

„doma“. Umění považuje za prostředek k pochopení naší komplexní situace, podnět k reakci a možnou útěchu. V této nejisté době potřebujeme více tolerance, soucitu a důvěry v sebe navzájem, protože jsme na tom všichni stejně. Jinak se lidstvo dostane do ještě hlubší krize, pokračuje Aj Wej-wej.

Poté, co Národní galerie v Praze představila v roce 2016 slavnou instalaci Zvěrokruh, přichází nyní s projektem Zákon cesty, jenž je první výstavou tohoto čínského umělce nejen v České republice, ale celé středovýchodní Evropě. Aj Wej-wej, jenž byl sám v minulosti uprchlíkem,

se v posledních dvou letech zaměřuje téměř výhradně na obhajobu lidských práv migrantů. Navštívil desítky lokalit potýkajících se s humanitární krizí, kromě jiných i řecký ostrov Lesbos nebo hraniční oblast mezi Řeckem a Makedonií. Současné globální odyssey věnoval také právě dokončovaný celovečerní dokumentární film Lidský proud, který je zdrcující osobní zpovědí tohoto nedobrovolného masového přesídlování.

1

2

3

4

1/ a 2/ Pohled do výstavě
3/ a 4/ Instalace výstavě

01

0 výstavě Zákon cesty

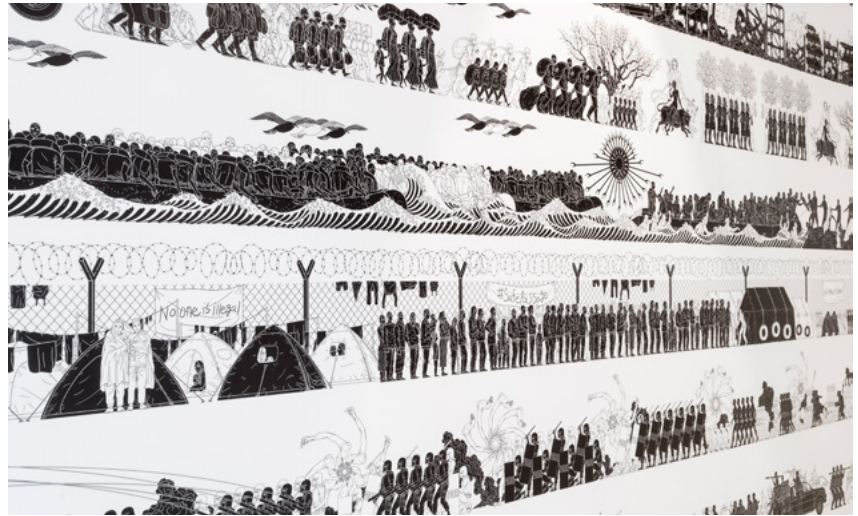
Zákon cesty je mnohvrstevnatým, epickým zobrazením stavu lidstva, vyjádřením empatie a morálního znepokojení umělce tváří tvář ne-utuchající, nekontrolované destrukci a krveprolití. Projekt se navíc koná v budově, která má silný historický náboj – někdejší Veletržní palác

v pražských Holešovicích z roku 1928 totiž sloužil v letech 1939-1941 jako shromaždiště Židů před jejich deportací do koncentračního tábora v Terezíně, a stává se tak ztělesněným selhání, paradoxu a rezignace. Jako Archa Noemova se vetřelý obří gumový člun stává moderním plavidlem nuceného exodu, bezmocně se vznášejícím v nezměrné strži oceánu Velké dvorany. Nekonečným prostorem veze přelidněný vor do neznáma předvoj jejich lidí, jak Hannah Arendtová nazvala roku 1943 ve svém vlivném textu *My uprchlíci* nelegální přistěhovalec bez státní příslušnosti: tři sta dvě postavy v nadživotní velikosti se tísní v prostoru dočasného vratkého útočiště na cestě „do dále nikdy předtím neprojetým prostorem“, na útěku před násilím a nebezpečím.

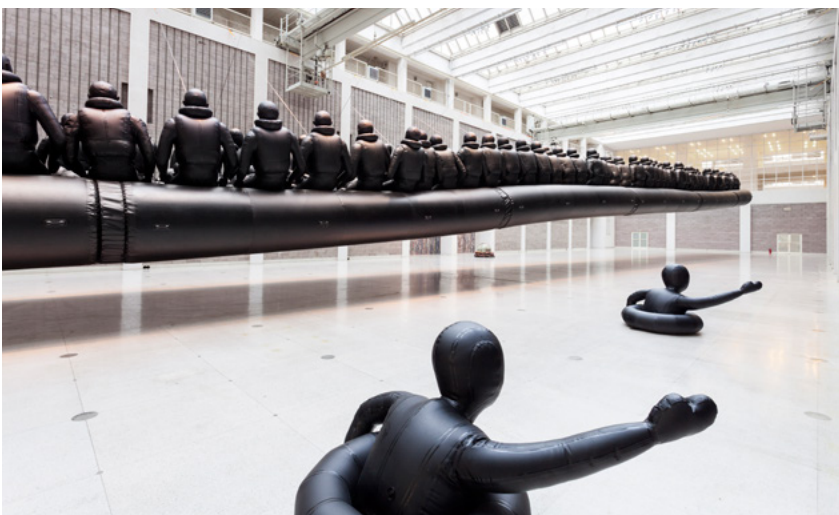
Tímto radikálním gestem rekonstruujícím jejich zoufalý čin, obnažující anti-ornamentálnost lidstva v úpadku, vzdává Aj Wej-wej upřímný hold věčné touze člověka po domově a lidské vzájemnosti, jakož i těm, které postihla současná humanitární katastrofa. Zákon cesty je důraznou výzvou k činu, stejně jako obžalobou ignorace a slepoty politických a občanských aparátů. Název výstavy odkazuje ke Kafkovu zákonu cesty (*das Gesetz der Fahrt*), podle německého židovského filozofa Waltera Benjamina cesty plné neočekávaných zvratů a narušení, jež rozptylují náhodná spojení mezi východisky a cíli, přáními a jejich naplněním.

1

2

3

1/ a 2/ Pohled do výstavy

3/ Pohled do výstavy

02

Další exponáty na výstavě

Cestující světlo

2007

Cestující světlo je zamyšlením nad minulostí a její schopností vyzařovat do budoucnosti.

Původní, téměř pět metrů vysoký, sloup získaný z chrámu z dynastie Ming, se stal základem

Aj Wej-wejovy skulptury Cestující světlo (2007), jádrem, které ji ukotvuje v kontinuitě dějin.

Sloup umístěný do vstupní haly Veletržního paláce vítá návštěvníky jako totem či maják a svádí je světlem vyzařovaným pěti tisíci křišťálovými korálky vyrobenými speciálně pro toto dílo, které ve dvou protínajících se kruzích visí z horní části lustrů, jimiž Aj Wej-wej vyjadřuje symbolickou moc světla

a světelné výzdoby. Tento vizuálně přitažlivý lustr monumentální velikosti je strážcem vstupu i přístřeším. „Pro mě je ten lustr baldachýnem s veškerými asociacemi a silou, které jsou s ním spojeny,“ uvádí umělec. A jak dodává Mami Kataoka: „Lustr propojuje část minulosti s přítomností, jako by tím vrhal světlo na cestu do budoucnosti, jež leží před námi.“

02

Další exponáty na výstavě

Hadí strop je další dojemný pomník v Aj Wej-wejově tvorbě. Dvanáctého května 2008 zabilo silné zemětřesení v provincii S'-čchuan přibližně 90 tisíc lidí. Ve školách postavených ze šizeného materiálu, které se tehdy zřítily, zahynulo přes pět tisíc dětí. Vládní úředníci odmítli zveřejnit počet

Hadí strop

2008

obětí a nehlásili se ke své odpovědnosti. V roce 2009 Aj Wej-wej zahájil „občanské šetření“, aby se nezapomnělo ani na zemřelé školáky, ani na zborcené budovy. „Lidská srdce budou vyvolávat vaše jména jedno po druhém; jména, která vám patřila, neupadnou v zapomnění. Až znovu zazní, povstanete z mrtvých a budete klidnými, spokojenými duchy.“ V reakci na tuto událost Aj wej-wej vytvořil dvě působivé instalace Rovně (2008-2012), která se skládala ze 150 tun pokroucených výztužných tyčí zachráněných z troskek a pečlivě narovnaných lidskou rukou, a Hadí strop, dílo vinoucí se po stropě vstupní haly Veletržního paláce, skulpturu sestávající ze školních batohů, pomník dětem, které přišly

o život při zemětřesení. I zde, podobně jako v případě Prádelny, slouží osobní věci, hmotné pozůstatky po obětech, jako tíživý doklad lidské tragédie; jedná se o další z projektů Aj Wej-wejova estetického jazyka, který odívá politické poselství do podvratného a zdánlivě hravého hávu. Umělec vyvolává brechtovský „zcizující efekt“, kterého dosahuje změnou kontextu a šálením smyslů, a podněcuje tak návštěvníkovu kritickou reakci.

„Lze změnit fakta? Ustal tlukot srdcí, údy zpráchnivěly, křik utichl spolu s dechem. Lze to vše vrátit? Ani vlny mocné propagandy čínského státního aparátu nemohou vymazat vzpomínky těch, kteří přežili...“

Aj Wej-wej

02

Další exponáty na výstavě

Záběry uprchlíků z filmu „Lidský proud“

2016

Umělcova tapeta ve Velké dvoraně nazvaná Záběry uprchlíků z filmu Lidský proud (2016) je působivou koláží skládající se ze snímků pořízených mobilním telefonem, je dojemným svědectvím osobních setkání s konkrétními lidmi a tragickou situací ve Středozeří. Dílo upozorňuje na stav, jenž umělec nazval

„největší, nejostudnější humanitární krizi od druhé světové války.“

Aj Wej-wejovy upřímné, drsné, neupravené snímky, z nichž je utkaná reálná podoba sociálního dramatu, jsou soukromým deníkem i s veřejným záznamem současné katastrofy.

„Realita je někdy natolik svěží a živá, že by jakákoli umělecká či estetická intervence pokřivila její atmosféru. V takových chvílích spatřuji příležitost předefinovat naše estetické cítění. Jako umělec ze všeho nejraději měním způsob, jakým se díváme na svět.“

Aj Wej-wej

Křišťálová koule

2017

Křišťálová koule – Aj Wej-wejova minimalistická skleněná soška umístěná vedle křehkého trupu obřího člunu, jakoby ji nadnášely rozbourené mořské vlny, je zkratkovitým vyjádřením neklidného světa, pokřiveným zrcadlem, v němž se ukazuje, kde se my, lidé, nacházíme v tomto ostudném okamžiku, jenž je zdiskreditovanou přítomností. Křišťálová koule – dějiště zázraků, možná prázdnota, svého druhu slib, je to iluze nejisté budoucnosti.

02

Další exponáty na výstavě

Dílo se skládá z odhozených věcí posbíraných v řeckém Idomeni. Oblečení, boty a deky jsme nejprve vyprali, pověsili na šňůru a po uschnutí vyžehlili. Poté je tým rozdělil a náležitě poskládal. Situaci uprchlíků jsem začal věnovat pozornost, když jsem byl v roce 2010 zadržován v domácím vězení. Vyslal jsem dva asistenty do jezidského uprchlického tábora v Iráku, aby se vypykali samotných uprchlíků a o tomto tématu zjistili něco víc. Výsledkem bylo čtyři sta rozhovorů a velké množství fotografií a videonahrávek. Když mi později vrátili pas, rozjel jsem se do Berlína. Tou dobou o údělu uprchlíků hojně referoval tisk a internetová média. Abych této situaci lépe porozuměl, navštívil jsem Řecko, Turecko, Libanon, Jordánsko, Izrael, Západní břeh a Pásmo Gazy. Byl jsem se podívat v mnoha tamních táborech a zažil jsem i dramatické přistávání uprchlických člunů na Lesbu,

Laundromat

2016

„Porušování lidských práv je přetrvávajícím problémem i na jednom z nejmajetnějších světadílů v nejbohatší „Unii“.“

Aj Wej-wej

bídné podmínky, naději, zoufalství, touhu po domově, traumatické dopady války a porušování lidských práv. Evropa nedodržela závazek přijatý roku 1951 ve formě Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Otočila se zády k modernímu pojetí azylu, zavedenému po druhé světové válce s cílem pomoci uprchlíkům z Evropy.

Úmluva o uprchlících je vícestranná dohoda, která definuje pojem „uprchlík“ a stanoví jeho práva. Tato práva zahrnují právo na ochranu a sociální dávky. A protože je tato úmluva základem morálního kodexu evropských národů, její nedodržení představuje morální kolaps a odmítnutí hodnot, na nichž byla vybudována Evropská unie a evropská identita. Porušování lidských práv je přetrvávajícím problémem i na jednom z nejmajetnějších světadílů v nejbohatší „Unii“. Abych toto pochybení doložil, vedl jsem rozhovory s mnoha uprchlíky a jejich situaci jsem zdokumentoval také obrazem. Já i moji asistenti jsme opakovaně navštívili Idomeni před onou rozhodující chvílí, kdy Makedonie v březnu letošního roku (pozn. 2016) hranice uzavřela,

i později. Když byl v květnu tamní tábor evakuován, zůstaly po uprchlících všude rozházené jejich osobní věci, které vypovídají o údělu neoblíbené skupiny lidí v rozbouraném okamžiku naší doby, ať už přirozeném, či zaviněném člověkem. Věci, které ztělesňují zkušenost uprchlíků cestujících přes hory, vodní toky a hranice. Abychom zkušenost s vyklížením tábora a se selháním mezinárodní obce zachovali, posbírali jsme nalezené věci a nechali je převést do ateliéru v Berlíně. Se svými asistenty jsem je vypral, usušil, vyžehlil a pokouším se tak neblahý lidský úděl zvrátit. Tyto věci se však zároveň stávají „neživými svědky“ nezvratné pravdy týkající se jednoho z nejzávažnějších porušení lidských práv v jednadvacátém století. Jsou to předměty denní potřeby, které všichni důvěrně známe, a podporují v nás tak empatické porozumění druhým, které je opakem náboženské, politické, společenské a ekonomické diskriminace.

02

Další exponáty na výstavě

Newsfeed je stále aktuální projekt, který v lednu 2016 odstartoval Aj Wej-wej spolu se svými asistenty. Jeho cílem bylo shromažďovat zprávy významných médií týkající se celosvětové uprchlické krize a získat lepší představu o tématech, která promítá do své tvorby, jako je vysídlování, migrace nebo azyl.

Od 19. ledna 2016 bylo v uzavřené skupině na WhatsApp sdíleno téměř tři tisíce zpráv. Aj Wej-wej a jeho tým vytvářejí kompilát z mediálního obrazu krize doplněný o osobní postřehy a snímky, které se vztahují k válce, vysídlování, pouti uprchlíků

Newsfeed

2016

a migrantů, vývoji v tranzitních a azylových zemích, jednotlivým příběhům a k politické i veřejné debatě. Projekt vznikl během natáčení Aj we-wejova dokumentárního filmu Human flow, jenž je věnován uprchlické krizi z let 2015 a 2016 a jehož premiéra se uskuteční v roce 2012.

Dílo sestává z přibližně dvou tisíc postů zveřejněných na uzavřeném kanálu WhatsApp od 19. ledna do 17. srpna 2016, jedná se o příspěvky sdílené Aj Wej-wejem, jeho přáteli a spolupracovníky, profesionálními badateli, novináři, umělci a členy štábu pracujícími na filmu Human flow. Soukromé informace, jako například jména, byly z postů odstraněny, jednotlivé příspěvky nabízejí momentky z vývoje uprchlické krize, jak ji znázorňují média. Rozmanité posty jsou nahodilým a subjektivním výběrem z mediálních zpráv, a mohou tudíž obsáhnout spekulativní, neúplné, neověřené, nevěrohodné, nepřesné, mylné či zavádějící informace. Zveřejněné informace jsou také veřejně dostupné a tam, kde

to bylo možné, jsou v postech jasně uvedeny jejich zdroje.

Pro zveřejnění příspěvků neexistují žádná pravidla ani omezení. Obsah nemá upřednostňovat některá média před jinými. Příspěvatelé nepodporují konkrétní názory, nemohou se vyvarovat osobní zaujatosti a nezamýšlejí stvrzovat, tolerovat či odsuzovat určitou událost či stanovisko. Vývoj situace a události prezentované na tomto kanálu nebyly vybrány na základě dohodnutých kritérií. Přesto zde najdeme nepoměrně více zmínek o některých konkrétních zemích, jednotlivcích či událostech, jež souvisejí s filmem Human flow.

Informace obsažené v Newsfeedu neodrážejí Aj Wej-wejovy názory a nejsou ani vyjádřením k médiím a jejich vlivu.

02

Další exponáty na výstavě

Slunečnicová semínka 2010

Porcelánová slunečnicová semínka, která jsou v Národní galerii navržena do velkého kužele, představují osobité a nové využití téhož základního stavebního prvku, který Aj Wej-wej použil v několika předchozích realizacích. Jednotlivá semínka vznikala po dobu dvou let v dílnách 1600 čínských řemeslníků. V roce 2010 se pak stalo událostí jejich vystavení v počtu sta milionů kusů v Turbínové hale britské Tate Modern. Semínka zde, stejně jako v nynější instalaci v Národní galerii v Praze, přitahovala pozornost diváků svou fascinující shodou s původní předlohou, ale nabízela kromě vizuálního zážitku také řadu dalších konotací. V Číně patří semínka k oblíbeným pochoutkám pouličního občerstvení a pro

Aj Wej-weje symbolizují přátelství a solidarnost. Zároveň nese obrovská kupa semínek informaci o autorově vzpomínce na minulost čínské společnosti, na dobu Kulturní revoluce, kdy zemi řídil Mao Ce-tung, jež byl přirovnáván ke slunci a stejně jako slunce určuje pohyb slunečnic, určoval i on pohyb celé čínské společnosti. Odkazem k historii země je také materiál (porcelán), z něhož byla semínka vytvořena a zhodnocení obdivuhodné zručnosti, kterou při jeho zpracování prokázali čínští řemeslníci. Jejich obrovské množství pak může upomenout i na současnou masovou produkci čínského průmyslu.

Zásobnice z dynastie Chan s logem Coca Coly 2010

Aj Wej-wejovo zaobírání se keramikou je možné sledovat ve více rovinách. Dílo Porcelánový košík na kolo s květinami, 2014 je ukázkou umělcovy přímé práce s tímto materiálem. Příkladem objektů z keramiky či porcelánu, které autor vytváří přesto, že je pro něho tento druh práce specifickou výzvou: „Ano, keramika to je šílenství. Nesnáším keramiku... Ale stejně ji dělám. Mám za to, že když něco tolik nenávidíte, musíte to dělat. Musíte s tím nějak pracovat.“

Druhá poloha Ajova zájmu o keramiku a porcelán je výsostně provokativní. Projekty jako

například Upustím zásobnici z dynastie Chan, 1995 nebo Zásobnice z dynastie Chan s logem Coca Coly, 1994 atakují naše etické citění a vyvolávají řadu otázek po smyslu a symbolice aktu zničení nebo pomalování výjimečně vzácného historického předmětu. Jaký je vztah moderní Číny k její vlastní historii? Jak se globalizace odráží na tradiční čínské kultuře? V neposlední řadě je Aj Wej-wej také vynikajícím znalcem neolitické čínské keramiky.

03

Aj Wej-wej Umělec / Disident / Aktivista

„I don't have to do any compromise. I'm a fighter. Každý můj krok, každý můj úspěch je výsledkem nějakého boje. Nevěřím na žádné kompromisy.“

Aj Wej-wej¹

Aj Wej-wej patří k nejnámějším čínským umělcům a nejvlivnějším umělcům současnosti. Světové renomé mu přinesla iniciativní a provokativní díla, díky nimž se stal nepřítelem čínské vlády, kterou otevřeně pranýřuje. V 70. letech dvacátého století byl členem avantgardního uskupení Hvězdy (Sing-sing), jejichž slavnou neoficiální výstavu v roce 1979 ukončil zákaz vládních úředníků. V roce 1981 odešel Aj Wej-wej do USA, kde více než deset let žil především v New Yorku. Zde se setkal s díly Marcela Duchampa, Andyho Warhola a Jasperra Johnse, kteří u něj probudili zájem o koncept, ready-made, komerční obrazivost a konceptuální umění. Vedle výtvarného umění se Aj Wej-wej věnuje také

architektuře a po řadu let je znám jako politický aktivista.

Některé Aj Wej-wejovy slavné práce pozměňují či dokonce ničí staré čínské kulturní památky a zkoumají vztah rychle se modernizující Číny k vlastní minulosti (Zásobnice z dynastie Chan s logem Coca Coly, 1994, nebo Upustím zásobnici z dynastie Chan, 1995). V roce 2008 uspořádal „občanské šetření“, během něhož zjišťoval jména všech dětí, která zemřela v ruinách nedbale postavených škol při zemětřesení v S'-čchuanu. To opakovaně vyvolávalo třenice s čínskými autoritami, které se snažily tragédii utajit a vyvrcholilo Aj Wej-wejovým tajným zadržením v roce 2011.

Od té doby získal za občanskou odvahu a angažovanost řadu prestižních mezinárodních ocenění, jako například cenu Ambassador of Conscience Award hnutí Amnesty International (2015), cenu Excellence in the Arts sdružení Appraiser's Association of America (2013) a cenu Václava Havla pro kreativní disident nadace

Human Rights Foundation (2012). V posledních letech uspořádal samostatné výstavy v řadě významných světových institucí – například v Palazzo Strozzi ve Florencii (2016), londýnské Královské akademii umění (2015), Martin-Gropius-Bau v Berlíně (2014), Hirshhornově muzeu ve Washingtonu DC (2012) a londýnské Tate Modern (2010). Jeho projekty z let 2015-2017 se vztahují k problematice globální uprchlické krize a višeli je návštěvníci v Athénách, Berlíně, Vídni, Florencii nebo New Yorku; pražská výstava je tak vyvrcholením Aj Wej-wejovy „cesty s uprchlíky“ a současně i jeho dosud největší umělecký projekt.

1. Rozhovor s Aj Wej-wejem pro DVTV

04

Aj Wej-wej Architekt

„...myslím, že architektura má velký potenciál lidi vzdělávat. Říká jim o příležitostech a způsobu, jak je možné věci měnit.“

Aj Wej-wej

Čínský umělec Aj Wej-wej je v českém prostředí znám především jako výtvarný umělec, jeho doménou je ale také kurátorská praxe, poezie, znalectví keramiky, vydavatelská činnost. Významnou složku jeho portfolia představuje též architektonická praxe, kterou Aj rozvíjel zejména v desetiletí následujícím po roce 1999, v němž s nulovou formální studijní přípravou navrhl a postavil severně od Pekingu svoje studio. Již touto realizací se stal Aj Wej-wej velice známým a svou zálibu v architektuře umělec vysvětluje: „...architektura je produkcí reality, vypovídá o tom, kdo jsme, jak sebe sami vnímáme, s kým se chceme identifikovat...“ a „...myslím, že architektura má velký potenciál lidi vzdělávat. Říká jim o příležitostech a způsobu, jak je možné věci měnit.“ Při navrhování studia sledoval umělec především vlastní funkce a nároky, které na stavbu kladl samotný zamýšlený účel, přesto se budova stala současně unikátní svou jednoduchou strukturou a použitým materiálem a odstartova-

la Aj Wej-wejovu další kariéru, při níž realizoval spolu se svým studiem FAKE okolo padesáti projektů sahajících od urbanistických řešení po interiérový design.

Za svou největší inspiraci v oblasti architektury označuje umělec knihu filozofa Ludwiga Wittgensteina o domě, jež filozof ve Vídni navrhl pro svoji sestru. Současně vyzdvihuje umělec-architekt roli selského rozumu a jednoduchosti, které jsou určující linií jeho návrhů. Právě účelností a jednoduchostí základní architektury se cítí být Aj Wej-wej přitahován. A usiluje o to, aby tradiční jednoduchost klasických staveb a způsobů jejich výstavby přenesl dále – do současných materiálů a technik produkce. S touto myšlenkou rezonuje také Aj Wej-wejův oblíbený stavební materiál, který umělec využil právě již při stavbě svého studia. Cihla je levnou a efektivní základní jednotkou a má dle umělce přímou souvislost s našima rukama s ohledem na svou váhu a velikost. Cihlám, jejich mírám a materiálu ostatně také Aj Wej-wej výborně rozumí.

V roce 2002 připravil Aj Wej-wej projekt parku v městečku Jinhua zasvěcenému jeho otci, básníku Aj Čchingovi. Ajova účast na realizaci parku sledujícího tok řeky Yiwu zahrnovala jak návrh působivého minimalistického muzea keramiky

zvaného keramický archív, tak také plán vzniku celého areálu tvořeného sedmnácti samostatnými pavilony plnícími různé účely – čítárna, čajový pavilon, kancelář správce parku ad. Pro přípravu projektů pavilonů oslovil mnoho významných mezinárodních i čínských architektů, mezi nimi i Jacquese Herzoga a Pierra de Meurona (švýcarské studio Herzog & de Meuron), s nimiž o několik let později spolupracoval na projektu olympijského stadionu v Pekingu nazývaného „ptačí hnízdo“. Monumentální a z větví vytvořené hnízdo připomínající stavba se stala také v podstatě uzavřením Aj Wej-wejovy architektonické tvorby, a to přesto, že se po její realizaci zájem o umělcovy návrhy ještě zvýšil. Aj však svůj odklon od architektury vysvětluje zájmem i o další činnosti, které jeho mnohostranná praxe zahrnuje a na něž se mu nedostávalo času.

05

Životopis

1957

narozen v Pekingu

koncem padesátých let 20. století je jeho otec Aj Čching označen za pravičáka a s celou rodinou vysídlen do vzdálených pouštních oblastí

1976

po skončení Kulturní revoluce se vrací do Pekingu

1978

studuje na pekingské Filmové akademii

1979

účastní se pololegální kultovní výstavy uskupení Hvězdy

1981

stěhuje se do Spojených států amerických

1983

stěhuje se do New Yorku

studuje na Parson School of Design a Arts Students League ovlivnila ho díla Marcela Duchampa, Andyho Warhola, Jaspere Johnse

zajímá se o sochařství ve veřejném prostoru a ready-made objekty, vytváří One-Man Shoe (1987), Bezpečný sex (1987)

1988

samostatná výstava s názvem Old Shoes-Safe Sex v Art Waves Ethan Cohen v New Yorku

1993

vrací se do Pekingu, pokračuje v tvorbě ready-made předmětů, často vychází z čínských dějin, tvoří díla Chanská zásobnice s logem Coca-Cola (1994), Upustím keramickou zásobnici z doby dynastie Chan (1995), Stůl se dvěma nohami na zdi (1997)

1994–1997

píše a pomáhá vydat řadu knih o čínském undergroundu a experimentálním i současném umění

1997

otevřít svůj ateliér v Cchao-čchang-ti

2000

spolu s Feng Po-im je autorem koncepce Fuck Off, jedné z nejprovokativnějších čínských výstav současnosti

2003

zakládá architektonickou firmu FAKE

2005

začíná psát blog na čínském webovém portálu Sina.com, který používá jako platformu pro své názory na vše od umění až po politiku; po zemětřesení v Sečuánu v roce 2008 mu tento blog slouží na organizování „Občanského šetření“, jež má zjistit, k čemu při tragédii došlo; krátce poté blog zakázán

2008

podílí se na architektonické realizaci Národního olympijského stadionu v Pekingu

2010

výstava Slunečnicová semínka v Tate Modern v Londýně

2011

po 81 dní protizákonně zadržen, pobývá v domácím vězení bez možnosti vycestovat ze země

Zvěrokruh je poprvé k vidění v Londýně a New Yorku, zatímco Aj Wej-wej je stále zadržován policií renomovaný britský časopis Art Review zvolil Aj Wej-weje nejvlivnější uměleckou osobností roku

2012

výstava Aj Wej-wej: Podle čeho? v Hirshornově muzeu a sochařském parku ve Washingtonu

2013–2015

vytváří projekt S květinami

2014

výstava Aj wej-wej: Důkazy v Martin-Gropius-Bau v Berlíně

2015

výstava v Královské akademii umění v Londýně

22. července konečně dostává pas a může vycestovat do zahraničí

2016

výstava Aj Wej-wej: Zvěrokruh v Národní galerii v Praze

instalace v Muzeu současného umění 21er Haus ve Vídni – F lotos (1005 záchranných vest)

instalace Safe Passage (záchranné vesty a nafukovací člun) na budově berlínského Konzerthausu

výstava Aj Wej-wej: Reframe (orámování renesančních oken paláce plastovými čluny) v Palazzo Strozzi ve Florencii

2017

výstava Aj Wej-wej: Zákon cesty v Národní galerii v Praze

06

Zákon cesty versus díla z expozice Veletřního paláce

Jakub Schikaneder

Smutná cesta

1886 /malba/

Vyprávět svými díly příběhy a působit na city diváka, o to usiluje či v minulosti usilovalo mnoho umělců. Aj Wej-wejův Zákon cesty hovoří o humanitární katastrofě, zoufalé cestě tisíců lidí do bezpečí. Člun s postavami na nás působí existenciálně, nutí nás zamyslet se nad osudem uprchlíků, ale také nad svým vlastním životem. Jakub Schikaneder v díle Smutná cesta dosáhl podobného účinku – divák se

cítí zaskočen truchlivou scénou a ptá se po osudu zobrazených postav a po osudu svém... Zajímavé je sledovat, jak se proměnily prostředky, jimiž dosahují umělci zamýšleného účinku. Jakub Schikaneder pracoval s klasickými malířskými výrazovými prvky, Aj Wej-wej o 130 let později volí k dosažení podobného účinku velkorysou instalaci v prostoru Velké dvorany.

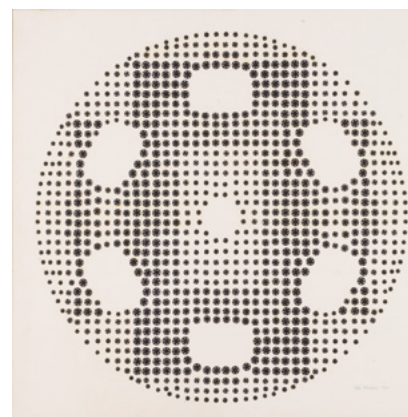
Běla Kolářová

Patentky

1982 /asambláž/

Běla Kolářová experimentovala s fotografií, později se věnovala kolážím a asamblážím. Typické je pro ni použití předmětů denní potřeby, drobných obyčejných věcí, které uspořádává do minimalistických geometrických kompozic, například patentky, kancelářské sponky nebo žiletky. Vytvářela také vzorníky rtěnek či lidských vlasů. Použitím stovek stejných

předmětů seskupených do jednoho uměleckého díla dosahuje nejen esteticky působivého výrazu, ale také vybízí diváka k zamyšlení nad intimními osobními příběhy těch, kterým mohly vlásenky či knoflíky patřit. Podobný princip používá Aj Wejwej například v dílech Hadí strop nebo Laundromat.

06

Zákon cesty versus díla z expozice Veletržního paláce

Milan Knížák

Demonstrace
jednoho

1964 /akce/

V roce 1964 uspořádal Milan Knížák svou akci ve veřejném prostoru Demonstrace jednoho. Na obyčejné pražské ulici rozložil velký papír, ležel na něm a četl knihu. Na ceduli umístěné poblíž vyzýval kolemjdoucí, aby při procházení pokud možno kokrhali. Po chvíli se zvedl, vytrhal stránky z knihy, kterou četl, spálil je, popel zametl a odešel. Na fotografiích vidíme náhodné diváky tohoto dočasného uměleckého díla – lidé jdoucí z práce, všichni ve stejných kabátech a kloboucích, jsou vytrženi ze svých všednodenních starostí a postupně začínají počínání mladého umělce s pobavením pozorovat. Milan Knížák chtěl svou akcí ozvláštnit veřejný prostor, neobvyklými činnostmi přimět lidi k zamyšlení nad významem jeho počínání, které více nevysvětloval.

Dílo Milana Knížáka a stejně tak

i dílo Aj Wejweje je možné označit jako „umění akce“. Zatímco Knížák si na rušné pražské ulici v roce 1964 instaloval ceduli s nápisem a pokynem pro kolemjdoucí s cílem přimět je k přímému nebo alespoň intelektuálnímu zapojení se do akce, AWW ve svém díle S květinami volil jemnější způsob komunikace s okolím. Po dva roky obměňoval v košíku kola zaparkovaného před domem, v němž trávil domácí vězení opulentní kytici. Cílem obou umělců je více či méně viditelný pokus oslovit kolemjdoucí, přimět je k zamyšlení nad významem spatřených skutečností...

07

Aktivity inspirované výstavou Zákon cesty

Následující aktivity pro děti a učitele (případně rodiče) mohou doplnit vaši samostatnou návštěvu výstavy. Jsou komponovány tak, aby bylo možné využít všechny chronologicky za sebou, nebo z nich dle libosti vybírat takové, které vyhovují vašim potřebám. Všechny aktivity je možné realizovat se skupinou dětí přímo na výstavě. Část z aktivit můžete využít také ve škole nebo doma po návštěvě výstavy.

Zákon cesty

Přečtěte si texty pod lodí. Pokuste se jedním slovem pojmenovat, před čím lidé na člunu prchají. Slovo/heslo zapište na kartičku a položte na záď člunu.

Z papíru vytvořte srolováním kukátko/dalekohled. Pomocí kukátka pozorujte člun a postavy na něm. Přemýšlejte, které pozorované detaily by vám po dlouhé cestě utkvěly v paměti. Tyto detaily si zakreslete. Můžete si předem připravit kruhové papíry malých formátů. Pro kresbu využijte jednoduché kreslířské materiály – tužka, uhl, propiska, lihový fix.

Diskutujte společně o tom, jak je fyzicky náročná cesta v přeplněném člunu. Postavy na člunu sedí natěsnány jedna vedle druhé. Osobní prostor každého z nich musí zohlednit potřeby ostatních.

Zjistěte, jak velký prostor vaše tělo zabírá. Posadte se třeba na balící

papír nebo igelit a pozici svého těla nechte zakreslit, nebo vylepit lepicí páskou.

Slova, která jste napsali na kartičky a položili na záď člunu, jsou tím, co chtějí postavy na člunu nechat v minulosti. Pojmenujte opět jedním slovem/heslem za čím postavy přijíždějí. V co doufají, proč cestu podnikají. Hesla napište na kartičky a umístěte na před člunu.

Zprávy o uprchlické krizi jsou často emočně zabarveny. Nebo mohou být přímo manipulativní, lživé. Podstatnou roli v našem vnímání tématu hrají zvolené záběry reportérů, fotografů a trefný komentář. Prohlédněte si fotografie dokumentující situaci v uprchlických táborech. Sestavte vlastní reportáž pomocí přefotografování tří libovolných fotografií. Můžete pracovat s kladnými nebo zápornými emocemi, které chcete následně u diváka vzbudit.

07

Aktivity inspirované výstavou Zákon cesty

Laundromat

Oblečení a osobní věci, které Aj Wej-wej se svými asistenty nechal sesbírat po evakuaci uprchlického tábora v lomeni, následně byly věci vyprány, vyžehleny a roztříděny.

Zkuste sami vytvořit rekonstrukci pohozeného oblečení a věcí v uprchlickém táboře. Sesbírejte mezi sebou oblečení, obuv apod. vymezte území, na kterém věci „zanecháte“. Dokumentujte rekonstrukci fotografií.

Hledejte na výstavě mezi osobními věcmi barvu, vzor, materiál, který bude nejvíce podobný tomu, co máte sami na sobě. Možná najdete podobné boty, kalhoty, barvu trika. Vyfotografujte si detail z oblečení a запиšte na společný arch papíru detailní informace o svém nálezu. Můžete připojit svou domněnku o původním majiteli – věk, pohlaví.

08

Další zdroje informací o autorovi a výstavě

1/ [Aj Wej-wejův web](#)

2/ [Rozhovor s Aj Wej-wejem pro
týdeník Respekt](#)

3/ [Aj Wej-wej na Plovárně](#)

4/ [Rozhovor s Aj Wej-wejem pro
DVTV](#)

4/ [Spot NG o výstavě Zákon cesty](#)

Prolinky je možné otevřít jen
s připojením na internet.

09

Informace

Informace o doprovodných programech Další informace

Kurátor

Jiří Fajt
Adam Budak

Místo konání

Veletržní palác,
Dukelských hrdinů 47, Praha 7

Termín konání

17. 3. 2017 – 7. 1. 2018

Doprovodný program

Oddělení vzdělávání a programů
pro veřejnost Národní galerie
v Praze

Autorky Studijních materiálů

Lucie Štůlová Vobořilová,
Alice Němcová, Pavla Váňová Čer-
nochová, Barbora Škaloudová,
Šárka Matoušková
a Michaela Trpišovská

Grafik Studijních materiálů

Nicky Shushulov

Informace o doprovodných programech

[Oddělení vzdělávání a programů
pro veřejnost Národní galerie
v Praze, tel.: 224 301 003,
e-mail: \[vzdelavani@ngprague.cz\]\(mailto:vzdelavani@ngprague.cz\),
\[www.ngprague.cz\]\(http://www.ngprague.cz\)](#)

